

Dkt. Kenneth Mathews, Genesis, Kipindi cha 21, Yusufu na Ndugu Zake, Mwanzo 37:2-38:30

© 2024 Kenneth Mathews na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Kenneth Mathews na mafundisho yake kuhusu kitabu cha Mwanzo. Huu ni kipindi cha 21, Yusufu na Ndugu Zake, Mwanzo 37:2-38:30.

Leo ni somo la 21, au sehemu ya 21, ambapo tunamtazama Yusufu na ndugu zake.

Leo, huu ni utangulizi wa simulizi zima la Yusufu, tukizingatia sura ya 37 na 38. Linapokuja suala la simulizi la Yusufu kwa ujumla, linaanzishwa, kama tulivyoona hapo awali, kwa maneno machache, haya ni vizazi vya. Hii inaanza katika sura ya 37, mstari wa 2, ambapo inasema katika Toleo Jipya la Kimataifa hili ni simulizi la Yakobo.

Kama tulivyoona hapo awali, ni uzao wa mtu aliyetajwa katika kifungu cha maneno kinachovutia katika simulizi. Kwa hivyo, ilipomfikia Ibrahimu, ilikuwa simulizi ya Tera, baba yake, na kisha simulizi hiyo ilimhusu Ibrahimu. Na kwa hivyo, tunaona jambo lile lile likitokea linapozungumzia simulizi ya Yakobo na Esau, lakini hii ndiyo simulizi ya Isaka.

Sasa, tutakuwa na simulizi la Yakobo katika mstari wa 2 wa sura ya 37. Hii ndiyo simulizi ya mwisho kuhusu mababu, na bila shaka inajumuisha hadithi nzima ya Mwanzo. Tutakachopata ni watu mashuhuri wanaohusika hapa, ambao bila shaka wangekuwa Yusufu na ndugu zake, hasa Reubeni, mzaliwa wa kwanza, na kisha Yuda, wote wawili waliozaliwa na Lea.

Tunapomfikiria Yakobo, Yakobo ni mtu muhimu. Kwa hivyo, yeye ni mtu muhimu katika simulizi la Yakobo-Esau na anaendelea hivyo kwa sababu ya uhusiano wake na wanawe na jinsi mengi yanavyotolewa katika sura hizi kwa kile kinachotokea kati ya wanawe na athari za tabia zao kwake. Na ni hadi sura ya 50 ndipo tutakapoona mazishi ya Yakobo yakisimuliwa.

Kwa hivyo, tunataka kumkumbuka vile vile tunapochunguza sura za simulizi hili la mwisho. Sasa kwa kuwa linaishia katika sura ya 50 kwa kurejelea Misri katika sura ya 50, mistari ya 22 na mstari wa 26, mstari wa mwisho kabisa wa 26, na maneno ya mwisho kabisa huko Misri. Hilo ni eneo muhimu la kijiografia kwetu kwa sababu ahadi, utakumbuka, zilijumuisha ahadi ya kuishi Kanaani.

Lakini tazama hawa Wayakobo, wazao hawa wa Ibrahimu, wako Misri, na kwa hivyo, ahadi zinatimizwa kwa sehemu. Inaendelea, inatimizwa. Na sehemu iliyobaki ya Pentateuki, ambapo tuna nambari za Kutoka na Mambo ya Walawi na Kumbukumbu la Torati, yote hayo yanafanyika nje ya nchi.

Mwisho wa Kumbukumbu la Torati unaelezea hilo katika tambarare za Moabu, ambazo ziko katika Mto Yordani. Kisha, pamoja na YOSHUA, kitabu hiki kinasimulia kuvuka kwa Mto Yordani, mapambano na vita mbalimbali vitakavyotokea katika nchi hiyo, na watu watakuwa salama vya kutosha kutoka katika nchi hiyo ili waweze kuishi katika nchi hiyo. Na hivyo, kama nilivyosema mwanzoni mwa kozi yetu pamoja, mwelekeo wa Mwanzo na ule wa Pentateuki nzima unaelekea wakati ujao, na hilo linafaa vizuri kwa sababu, kama unavyojua, ahadi ambazo Mungu ametoa tangu mwanzo katika Mwanzo sura ya 1, mistari ya 26 hadi 28, zilizorudiwa na Nuhu na wanawe katika sura ya 9, na kisha na Ibrahimu katika sura ya 12, na warithi wake, mwelekeo, msisitizo umekuwa kwa wazao wa wazazi wa kwanza, wazao wa Adamu mpya, yaani Nuhu na wanawe watatu, na kisha Ibrahimu na wazao wake.

Kwa hivyo, mwelekeo huo unaangalia mbele. Kipengele kingine muhimu kwetu katika kutazama simulizi kwa ujumla ni kwamba kuna mada zinazojirudia: mada za baraka, mada ya watu, yaani, uzazi, na kisha mwelekeo kuelekea wakati ujao kuhusiana na nchi. Zaidi ya hayo, tumeona udanganyifu, usaliti, na ugomvi; nia hizi zote muhimu zinaendelea kujitokeza, na zinajulikana sana katika hadithi ya Yakobo na Yusufu na ndugu zake, ambayo itaonyesha ugomvi ukiisha kama ulivyoishia na Yakobo na Esau kwa maridhiano.

Tunaona kwamba kuna upatanisho wa Yusufu, ambaye atakuwa ameuzwa utumwani, na matokeo yake ni kwamba anakuwa mwokozi wa familia kupitia mfululizo wa matukio ya ajabu ambayo yanasimamiwa, yaliyojadiliwa na Bwana Mungu katika kufikia matokeo ambayo ni kwa manufaa ya sio tu familia ya Yakobo bali pia kwa ulimwengu wote kwa jambo hilo, yanayohusiana na kutoa chakula kwa ajili ya njaa kubwa itakayotokea. Inanikumbusha sifa hiyo ya baraka katika Agano la Ibrahimu, sura ya 12, mistari wa 3, ambayo inasema yeyote anayekulaani au yeyote anayekubariki atabarikiwa, yeyote anayekulaani atalaaniwa, na katika hali hii, Farao anatambua jinsi Yusufu anavyopendelewa na Mungu na kumfanya kuwa wa pili katika uongozi, na kumpa baraka na pia hutoa fursa kwa familia nzima ya Yakobo kuchukua makazi ya amani na mafanikio na salama huko Misri katika eneo maalum lililotengwa linaloitwa Gosheni. Kwa hivyo, tutaona basi kwamba mafanikio haya kwa upande wa Yusufu kwa ajili ya familia na hatimaye kwa mataifa yote yanayoshuka Misri kutafuta chakula, kwamba kuna fursa na toba kwa upande wa ndugu waliomsaliti ndugu yao Yusufu, ambaye alimsaliti baba yao, wakimdanganya kuhusu kutoweka kwa Yusufu.

Hilo limeelezwa katika sura ya 45, na kwa hivyo tunatarajia nyakati hizo za upatanisho. Ushahidi zaidi wa upatanisho ungekuwa jinsi, katika sura ya 50, mistari ya 12 hadi 14, Yusufu na ndugu zake wanavyokusanyika pamoja katika mazishi ya baba yao aliyekufa, Yakobo, ambayo ni ishara nyingine ya upatanisho. Vivyo hivyo, kumbuka, Esau na Yakobo walikutana pamoja katika mazishi ya baba yao, Isaka.

Kwa hivyo, kuna marudio mengi ambayo tulipata hapo awali kuhusu ahadi za baraka na ushindani utakaotokea. Kipengele kimoja kinachotofautisha simulizi ya Yusufu na simulizi zilizotangulia za Ibrahimu, fupi kuhusu Isaka, na kisha ile ya Yakobo, Esau, ni kwamba katika simulizi hizo, theofani ni njia muhimu sana ambayo Mungu anahusiana na kuwasiliana, anajifunua kupitia ndoto na maono na kisha hotuba ya moja kwa moja, pia kupitia malaika. Sasa, katika kisa cha simulizi ya Yusufu, ndoto, ndiyo, lakini ndoto hizi lazima zitafsiriwe, na Yusufu anafanya hivyo, na hizi ndizo njia kuu ambazo Mungu anafichua kitakachotokea na jinsi Yusufu anavyofanya, na ndugu zake, familia yake kwa ujumla, wanawakilishwa katika ndoto hizi.

Yusufu pia anatafsiri ndoto ambazo Farao mwenyewe alikuwa nazo kuhusu mustakabali wa Misri. Kwa hivyo, lakini hatuoni kwamba ndoto za kiungu zinafanyika, ambazo labda ni za hila na za kufikirika na labda za kubahatisha sana, lakini zinamtahadharisha msomaji kwamba kuna kitu kinachotokea katika hadithi ya Yusufu na ndugu zake kinachotenganisha umbali, labda ndiyo njia bora zaidi, inayowatenganisha wana wa Yakobo na Mungu, na tutaona dalili zingine za hilo pia. Sasa, tunaona kwamba katika hadithi hizo kwamba kumekuwa na njia mbili ambazo wakalimani wamemtambua mtu huyo, mwigizaji, Yusufu.

Moja ni kwamba yeye ndiye mtu bora wa imani, na kuna mambo ya ajabu ya ufahamu wake, hasa tunapoelekea kwenye sura za mwisho. Sura ya 50 inazungumzia waziwazi jinsi Yusufu anavyoona kwamba kilichotokea kimekuwa kikifanya mapenzi ya Mungu katika maisha yake kwa ajili ya mema, na hivyo pia amekuwa mtu mwenye tabia bora ya maadili. Kwa hivyo, wengine wamefikia hatua ya kupendekeza kwamba yeye ni mfano wa Yesu Kristo.

Kwa upande mwingine, mimi naenda pamoja na wale wanaomwona Yusufu kama mhusika mwenye dosari. Hii haimaanishi kwamba yeye ni mtu mwovu kwa vyovyote vile, lakini katika ujana wake, nadhani alionyesha roho ya kiburi na majivuno, na ana mfululizo wa vitendo vya udanganyifu na usaliti dhidi ya ndugu zake mara tu atakapopata mamlaka huko Misri. Kwa hivyo, nadhani kuna dosari katika mhusika wake, na hii inaendana vyema na kile ambacho tumeona kuhusu ukoo wake na Ibrahimu, Isaka, na Yakobo Esau. Hakuna mtu ambaye ni mkamilifu linapokuja suala la kuonyeshwa kwa mtu mkuu wa kimsihi atakayekuja.

Nadhani aliye karibu zaidi na hili angekuwa kuhani wa Salemu, na huyo ni Melkizedeki katika sura ya 14 katika mistari ya 18 hadi 20. Kwa hivyo, hiyo ingekuwa karibu zaidi na aina kama hiyo, na kuna wale wanaotegemea wazo hilo kwa mwandishi wa Waebrania. Wakati huo, nilisema hitimisho langu lilikuwa kwamba yeye ni mtu mwenye imani kubwa, mtu ambaye ni Yahweh wa kweli, lakini si lazima kuhitimisha kwamba yeye ni theofani.

Nadhani kuna uainishaji unaofanya kazi hapa, lakini si itikadi ya Mungu ambapo una mwonekano wa malaika au Yesu Kristo akijidhihirisha kama mwanadamu. Pia

ningeonyesha hapa mapema kwamba hadithi ya Yusufu na ndugu zake ni baadhi ya matukio ya kusikitisha zaidi katika maisha ya uzao wa Yakobo na ndugu hawa na makabila haya yaliyoanzishwa na ndugu kumi na wawili, na maana ya hii kwa taifa. Tunachogundua ni kwamba Mungu huandaa mpango ambapo atafufua tabia yao ya maadili, na upya wao, hasa linapokuja suala la utambulisho wao kama hazina ya Mungu ambaye amewapa ahadi na ana kusudi kubwa kwao katika kuleta ujumbe wa baraka ya Mungu iliyoahidiwa kwa mataifa yote, kwa makundi yote ya watu.

Na kwa hivyo, tunaona katika umbo la kuigiza, kuanzia sura ya 34, ambapo tunaona ndugu wakihusika katika usaliti wa mauaji wa Washekemu , sura yenye nguvu sana ya 36. Sura ya 34 inahusiana na Dina na Washekemu , na kisha katika sura ya 36, tuna hesabu ya wazao wa Esau na mstari wa 31 unasomeka, hawa walikuwa wafalme waliotawala Edomu kabla ya mfalme yeyote wa Israeli kutawala, ambayo bila shaka, inaonyesha baadaye katika historia ya Israeli kwamba nukuu hii ilitolewa, kwa sababu hii itakuwa muhimu kwa, kati ya hawa kumi na wawili, ambao watatokea familia ya watu wa kifalme ambao watakuwa wafalme wa Israeli. Na kwa hivyo, je, kutakuwa na tabia ya kutosha ya maadili kwa upande wa ndugu kwamba mipango ya Mungu itaendelea, hata kufikia hatua ya kuteua nyumba ya watu wa kifalme wenye haki? Na mara moja inakuja akilini mwako angekuwa Mfalme Daudi; anatoka katika nyumba ya Yuda, kwa hivyo tunataka kuwaangalia wana hawa watatu muhimu katika mustakabali wa Israeli kama taifa.

Kwa hivyo, tunaye Reubeni mzaliwa wa kwanza, tunaye Yuda, na kisha tunaye Yusufu. Sasa Yusufu anakuwa baba wa makabila mawili, Manase na pia Efraimu, ambayo yako kaskazini. Yuda iko kusini na ndiyo kabila kuu zaidi kusini.

Ndugu wengine, makabila yao yako kaskazini, hasa maarufu wangukuwa Efraimu na Manase. Basi, hebu tuangalie siku za mwanzo za Yusufu katika sura ya 37, mstari wa 2 hadi 36. Tayari tumezungumzia jina hilo mwanzoni mwa mstari huo, na kisha, katika sehemu ya mwisho ya mstari wa 2 hadi mstari wa 11, tunamkuta Yusufu mwotaji.

Na sababu ya mimi kuzungumzia hilo ni kwa sababu hivyo ndivyo ndugu wanavyomfikiria. Ukiangalia katika sura ya 37 katika mstari wa 19, wanamrejelea, huyu hapa mwotaji ndoto anakuja. Na kwa hivyo, katika mstari wetu wa 2, nusu ya pili, 2b hadi mstari wa 11, atakuwa na ndoto mbili, na ndoto hizi mbili zinafanya kazi kwa uratibu kuonyesha kwamba baba, Yakobo, na ndugu za Yusufu watakuwa chini ya Yusufu pamoja.

Sasa, jambo lingine ambalo naweza kukutajia haraka ni kwamba kuna mpangilio wa ndoto hapa. Tayari nimezungumzia hilo, lakini utakuwa na ndoto mbili ambazo zitaendelea kutokea. Sasa, ndoto zilikuwa muhimu sana katika kuthibitisha uwepo wa Mungu na mapenzi na kusudi la Mungu.

Kumbuka, hawana maandiko, na kwa hivyo ndoto zilikuwa muhimu sana kwa jinsi Mungu alivyowasiliana. Sasa inaanza na Yusufu, kijana wa miaka 17, akichunga makundi ya kondoo pamoja na ndugu zake, mwana wa Bilha na wana wa Zilpa, wake za baba yake. Naye akamletea baba yao taarifa mbaya.

Kwa hivyo, yeye ni mkorofi. Hivi ndivyo ninavyochukulia ripoti hii mbaya. Inaweza kutafsiriwa kama ripoti mbaya, lakini ripoti mbaya, nadhani, inaonyesha vyema asili ya ripoti hiyo.

Kilicho muhimu katika mstari huu wa ufunguzi ni kwamba Yusufu, kama unakumbuka, anatoka kwa Raheli. Kwa hivyo, hawa ndugu wengine si wa mama mmoja, na kwa sababu hiyo, Yusufu na mdogo wake Benyamini ni tofauti na kundi hili. Na kwa hivyo, tutaona kwamba tumepewa tabia ya ushindani kama vile mama zao, wake za Yusufu na watoto wao, samahani, Yakobo, na wajakazi wao, kuna ushindani ambao bila shaka wana hutokana na mama zao.

Mstari wa 3, Yakobo, anazidisha tatizo. Itakukumbusha jinsi Isaka alivyompenda Esau na Rebeka alivyompenda Yakobo. Kwa hivyo, kuna kuweka kipaumbele, neema kwa mwana mmoja kwa gharama ya mwingine.

Na hiki ndicho kinachotokea. Ukiangalia mstari wa 3, Israeli alimpenda Yusufu kuliko mwanawe yeyote kwa sababu alizaliwa naye katika uzee wake. Kwa hivyo, ingawa Benyamini ni mdogo, tunaona kwamba Yusufu akiwa kijana anapendelewa tofauti na wengine ambao ni watu wazima.

Sasa, neno Israeli ni muhimu. Unakumbuka tulikuwa na jina jipya la Yakobo na kuwa Israeli kwa sababu linarejelea mapambano yake na El na Mungu, na hilo linarejelea sura ya 33, ambapo una mieleka inayotokea. Sura ya 32 na mshirika au mwenzi asiyejulikana wa mieleka ambaye anathibitisha kuwa malaika wa Mungu au Mungu tu, na kuna jina linalotokea, jina jipya.

Israeli, inaposomwa ndani ya muktadha wa jumuiya ya Musa, bila shaka wangewaambia, sisi ndio sisi. Hivyo ndivyo wangekuwa wakisema. Na kama wazao wa wana hawa mbalimbali, unaweza kufikiria kwamba shauku yao ingekuwa juu sana katika mababu zao, kuhusu majukumu ya Reubeni na Yuda na Yusufu na baadaye Benyamini.

Sasa akampa vazi la kutambulika. Hili limetafsiriwa kwa mapambo mengi katika Toleo Jipya la Kimataifa. Hatujui kwa uhakika jinsi hili litakavyotafsiriwa.

Wengine wangesema ni vazi lenye rangi mbalimbali, lenye mapambo, au vazi lenye rangi nyingi tu. Jambo muhimu ni kwamba hili lilikuwa ni kutambua kipaumbele, upendeleo kwa Yusufu. Linadokeza sana na tunaweza kwenda kwingineko kwenye

Biblia katika Mashariki ya Karibu ya kale kwamba mavazi yanahusiana na hadhi ya mtu.

Na hivyo, vazi lenyewe lingeonyesha ukuu wa Yusufu kuliko ule wa ndugu zake. Nao walimchukia tu. Walikasirika sana na wivu na hawakuweza kusema naye neno la fadhili.

Unaweza kuandika sura ya 45, mstari wa 15. Naam, upatanisho huo, ule ubadilishaji wa chuki na kutosema neno jema, unaelezewa mara tu upatanisho utakapotokea katika sura ya 45. Sasa tutaota ndoto mbili na Yusufu.

Hii iko katika sura ya 37, mstari ya 5 na 9. Yusufu aliota ndoto, na kisha, katika mstari wa 9, aliota ndoto nyingine. Ona kwamba kila ndoto inaishia katika mstari wa 7. Kuna kuinama, na hilo linatokea tena katika mstari wa 9. Sasa, katika ndoto ya kwanza, hii inahusiana na mazingira ya kilimo ya miganda inayoinama kwa mganda mmoja muhimu.

Ndugu wanaelewa vyema katika mstari wa 8 kwamba hii inaonyesha ubongo wake, ambao ni Yusufu, juu yao. Je, tutakusujudia kweli? Wanasema katika sura ya 42, mstari wa 6, kwamba wanasujudia kwa sababu Yusufu, akiwa amejificha, ni wa pili katika utawala na mamlaka huko Misri. Na wanamsujudia na wanatii Wamisri.

Kisha, katika ndoto ya pili, hii ni ndoto ya astral. Hii inahusiana na jua na mwezi na nyota 11 zilikuwa zikiniinamia, anaelezea. Kwa hivyo, Yakobo anatafsiri jua na mwezi kama vinavyomrejelea yeye mwenyewe.

Na hivyo, inasema katika mstari wa 10, baba yake alimkemea na kusema, je, kweli itakuwa hivi kwamba mimi na mama yako tutainama mbele yako? Na katika mstari wa 11, muhimu ni kwamba inasema baba yake aliweka jambo hilo akilini. Kwa hivyo, hili litakuwa muhimu baadaye katika hadithi kwa sababu Yakobo atatambua, kama wao wote wanavyotambua, kwamba hili lilikuwa likitekelezwa kweli. Na haya yote ni sehemu ya mpango mpana wa Mungu.

Kwa hivyo sasa tunaendelea na jinsi ndugu wanavyofanya vitendo vya hasira na wivu na kisasi—wakati wa kulipiza kisasi katika mstari wa 12 hadi 35. Na kwa hivyo, katika mstari wa 12 hadi 17, mahali ambapo makundi yanachungwa ni Shekemu.

Sasa, Yakobo alikuwa ameanzisha makazi yake huko Hebroni kusini zaidi, na hilo limesimuliwa kwetu katika sura ya 35, mstari wa 27. Kwa hivyo, Israeli, jina lake liko tena katika mstari wa 12, akamwambia Yusufu, Nataka uende kuwatafuta ndugu zako karibu na Shekemu, na nataka unipe ripoti na uniambie kinachoendelea. Kwa hivyo, anaonyesha wasiwasi kwao.

Sijui kama yeye, kutokana na yaliyotokea katika hadithi ya Dinah wa Shekemu , anawashuku, kinachowahusu, tabia zao, tabia zao, jinsi wanavyohusiana na watu wengine, makundi katika eneo hilo. Kwa mfano, utakumbuka mapema kwamba Reubeni alikuwa amelala na Bilha, mmoja wa wake za Yakobo, ambaye kwa kweli alikuwa mjakazi wa Raheli. Kwa hivyo, kwa vyovyote vile, aliondoka Hebroni na kusafiri hadi Shekemu.

Kwa hivyo, anapofika katika eneo la Shekemu, hili ni wazo la kuvutia na la hila sana linalofanya kazi hapa katika hadithi hii. Mkanganyiko unasema kwamba alikuwa amepotea alipofika Shekemu, lakini kulikuwa na mtu katika mstari wa 15 aliyemkuta akizunguka-zunguka mashambani, naye akamwuliza, kwa hivyo ni mtu anayeanzisha msaada ambao Yusufu anahitaji. Na hilo linatia shaka, sivyo? Linakufanya ushanga kubashiri kinachoendelea hapa na mtu huyu, ikizingatiwa kwamba hapo awali, tumesoma simulizi baada ya simulizi ambapo Mungu anaonekana au malaika anaonekana kwa baba wa taifa kama mwanadamu.

Je, huyu anaweza kuwa malaika? Je, huyu anaweza kuwa Mungu? Unatafuta nini? Kwa hivyo yuko kwenye misheni akiwatafuta ndugu zake, na anaelezea hilo. Na kwa hivyo, mtu huyo anasema, wamehama kutoka hapa. Niliwasikia wakisema, twende Dothani.

Kwa hivyo, walihama kutoka Shekemu hadi Dothani, ambayo iko kama maili 13 hivi kaskazini mwa Shekemu. Na huenda walihama kwa sababu ya malisho bora. Hili lisingekuwa jambo la kipekee.

Sasa, hii inahusu nini? Naam, nadhani jinsi simulizi lilivyoandikwa ni kuanzisha, kutoa kutoka kwetu kitu cha fumbo la yote yanayoendelea hapa, tukitambua kufikia sasa, ikiwa umesoma Mwanzo, kwamba hakuna kilichotokea katika simulizi za Mwanzo kwa bahati mbaya. Kwa mtazamo wa mwanadamu, inaweza kuonekana kama bahati mbaya au tukio la bahati mbaya. Lakini simulizi la Biblia hutupa mtazamo wa Mungu kila wakati.

Na kwa hivyo, tumezoea kuelewa hilo, fumbo kama hilo, utata utakaotokea mara kwa mara, kejeli, ambazo zote ni sehemu ya utendaji kazi wa Mungu mkuu. Kwa kuzingatia hilo, tunaweza kuelewa kwamba mtu huyu na utambulisho wake utabaki kuwa fumbo, lakini mtu huyu ni muhimu kwa simulizi hili la hadithi kwa kipindi hiki kusonga mbele. Na kwa hivyo, ingawa hii inawakilisha Yusufu na ndugu zake ambao wako katika hali ya kutokuaminika kiroho na ambao wanafanya kazi gizani, Mungu yuko pale akiwasukuma mbele hadi kwenye lengo lililobarikiwa alilokuwa akilini mwao.

Kwa hivyo, anapoonekana kutoka mbali, wanapanga kumuua. Na kwa hivyo Reubeni, ambaye ndiye mzaliwa wa kwanza, na labda amejifunza adhabu ya kulala na mke wa suria wa baba yake na aibu inayohusiana nayo. Amepona kwa kiasi fulani kwa sababu

anasimama na kusema, hapana, hapana, hapana, tunapaswa kutambua kwamba hatutaki kumuua ndugu yetu.

Hili lingekuwa janga kubwa zaidi. Hili lingekuwa dhambi kubwa sana kumuua jamaa. Kwa hivyo, msimuliaji anatuambia kwamba Reubeni alikuwa amepanga kwa kupendekeza wamtupe Yusufu ndani ya tangi.

Ilikuwa kavu, tuliambiwa, kwa hivyo hatazama. Na Reubeni, tuliambiwa, alifanya haya yote ili kumwokoa kutoka kwao na hatimaye kuona kwa njia moja au nyingine, hii haijatajwa, jinsi gani, kumrudisha kwa baba yake. Kwa hivyo Reubeni aligundua kuwa kile kilichokuwa kikipangwa kilikuwa cha juu sana na hakingeweza kuvumiliwa.

Akiwa mzaliwa wa kwanza, alitumaini kuwa na ushawishi katika kile kilichotengenezwa. Sasa, nguo hiyo itakuwa muhimu kwa sababu inasema walimvua Yusufu joho lililopambwa sana. Na kisha unaona, hii itakuwa muhimu kwa sababu inatumiwa kama ushahidi na ndugu kwamba Yusufu aliuawa na mnyama kwa sababu watachukua damu ya mnyama aliyeuawa na wataweka damu kwenye joho hili lililoraruka kama ushahidi kwa baba yao kwamba Yusufu amekufa.

Na hivyo ndivyo ilivyosimuliwa katika mstari wa 32. Walimpelekea baba yao vazi lililopambwa na kusema, tumelipata hili. Lichunguze ili uone kama ni vazi la mwanao. Sasa, ni wazi lilikuwa vazi la Yusufu lakini angalia katika 34 kwamba Yakobo alirarua nguo zake mwenyewe, akaona vazi hilo, akavaa gunia, na kumlilia mwanawe kwa siku nyingi.

Kwa hivyo, ni kejeli gani iliyomfanya Yakobo atumie vazi hilo kama njia ya kumwonyesha Yusufu upendeleo? Sasa, vazi hili, lililojaa damu na kuraruliwa, linakuwa chanzo chake kikubwa cha maumivu na huzuni. Kiasi kwamba anasema tu, Sitaki kufarijiwa. Nitashuka Shilo, yaani kaburi, kumtembelea na kuwa na mwanangu.

Kwa hivyo, baba yake alimlilia. Alishuku sana kuhusika kwa mwanawe katika kile kilichotokea. Sasa wameamua kupata pesa kutokana na pendekezo hili.

Kwa hivyo, wanaona baadhi ya Waishmaeli wakiwa kwenye msafara. Wana viungo na kadhalika, nao wataviuza watakapofika Misri. Kwa hivyo, Yuda ana mpango, na hiyo ni kusema, tutapata faida gani tukimuua ndugu yetu na kuficha damu yake? Njooi, tumuuzue.

Naam, hilo linasikika kama mshindi. Na hivyo ndivyo wanavyofanya. Kwa hiyo Reubeni alijitokeza kwanza, na kisha Yuda atakuwa mtu muhimu katika haya yote.

Anapendekeza kupata pesa kutokana na kuuzwa kwa ndugu yao ili wasije, na nadhani anamsikia Reubeni, ili hilo lisiue mwili na damu yetu wenyewe, anasema katika mstari wa 27. Kwa hivyo, Waishmaeli wanapowasili, Waishmaeli wanaelezewa

kwa jina lingine katika 28, Wamidiani. Hawa labda wangukuwa makundi mawili ya watu ambao wameoana.

Wamidiani walikuwa wazao wa Ishmaeli. Kwa hivyo, Wamidiani na Waishmaeli ni kundi moja. Kwa hivyo, wanamuuza Yusufu kwa msafara huu unaosafiri kuelekea Misri.

Sasa, Rubeni hakuwa na nafasi ya kuingilia kati katika uuzaji huu. Na kwa hivyo Rubeni alirudi kwenye tangi. Unaona, nadhani alikuwa akipanga kumrudisha na kumrudisha kwa baba yake.

Kwa hiyo akarudi kwa ndugu zake, akasema tu, mvulana hayupo. Namaanisha, kila kitu kimepotea. Ninaweza kwenda wapi? Ninawezaje kumkabili baba yangu tena na habari mbaya kama hizo? Katika mstari wa 36, tunamtambulisha Potifa, mmoja wa maafisa wa Farao na mkuu wa walenzi.

Na mengi zaidi yanasemwa kuhusu Potifa na mkewe linapokuja suala la Yusufu. Sasa, baadhi ya watu wamesema kwamba hadithi ya Yuda na Tamari katika sura ya 38 ni usumbufu usiofaa katika mtiririko wa simulizi ya Yusufu. Sasa, nadhani hiyo ni kutia chumvi.

Ndiyo, Yusufu mwenyewe hajaelezewa hapa katika sura ya 38. Yuda ni, na hiyo ni, nadhani, muunganisho muhimu na sura ya 37. Inasema katika mstari wa 1 kwamba aliwaacha ndugu zake.

Kuna uhusiano mwingine. Lakini muhimu zaidi, kinachoendelea hapa ni ishara nyingine dhahiri mwanzoni mwa kuporomoka kwa maadili kwa ndugu. Na Yuda ni mtu anayeongoza.

Wale wanaosoma haya kutoka kwa mtazamo wa Pentateuki watakuwa makini sana kwa mtu huyu mkuu wa kabila, Yuda. Na kutakuwa na dalili mbili kwamba Yuda atakuwa baba wa nyumba ya wafalme. Na utakumbuka kwamba Sauli, mfalme wa kwanza wa Israeli, anatoka katika nyumba ya Benyamini.

Ilhali linapokuja suala la Daudi, yeye ni wa nyumba ya Yuda. Na agano la Daudi katika 2 Samweli sura ya 7, mistari ya 13 hadi 16, ni ahadi ya Mungu kwa Daudi na uzao wake kama nyumba ya kifalme iliyozaa wafalme wa Israeli. Kuna fundisho dhahiri na lisilo na maana kuhusu hili.

Ufafanuzi unapatikana katika sura ya 49, mstari wa 10. Sura ya 49, mstari wa 10. Hapo, katika sura ya 49, una baraka ya mzee Yakobo kwa familia zake za kikabila, wana.

Na kuna mwangwi wa matukio ya awali, na kuna matarajio ya kile kitakachotokea kutokana na urithi wa kila kabila. Na linapokuja suala la Yuda, mstari wa 10 unarejelea jinsi kutakavyokuwa na fimbo ya enzi na fimbo ya kutawala itakayokuwa ya nyumba ya Yuda, na haitaondolewa. Kwa hivyo, huo ndio ushahidi ulio wazi na ulio wazi zaidi katika Mwanzo wenyewe.

Sasa, kuna wazo la hila zaidi linalofanya kazi linapokuja suala la kuzaliwa kwa wana wawili wa Yuda, ambao ni mapacha na Tamari, mkwewe. Na hili linasimuliwa kwetu katika mistari ya 27 hadi 30. Kama unavyojua, tukio la kuzaliwa kwa Yakobo na Esau ni simulizi muhimu, na hili hapa linasikika kama hilo.

Katika kila kisa, tuna mapacha. Katika kila kisa, kuna aina fulani ya kutofuata utaratibu katika kuzaliwa kwao. Na tuna unabii katika sura ya 25 wa jinsi mdogo atakavyomhudumia mkubwa.

Na hivi ndivyo tunavyoona katika Mwanzo wa awali, kama vile jinsi Ishmaeli atakavyomtumikia Isaka mdogo. Angalau tunaweza kusema kwamba ni wazi kwamba Esau atakuwa mtiifu kwa Yakobo. Na kinachofanya kazi hapa ni utata wa tukio la kuzaliwa kati ya mapacha, Perezi na Zera.

Na jinsi hii inavyofanya kazi ni kwamba mmoja wa hao wawili, Perezi, anachukua nafasi ya pacha wake, Zera. Zera alitoa mkono wake kutoka tumboni na bila shaka atakuwa mzaliwa wa kwanza, tungefikiri. Kwa hivyo, mkunga alifunga uzi mwekundu kuzunguka kifundo cha mkono wake ili kumtambua.

Lakini pacha wake Perezi anamchukua nafasi yake kwa sababu Zera aliondoa mkono wake, tunaambiwa. Na ni kaka yake Perezi ndiye anayetoka na ndiye wa kwanza kutoka tumboni mwa Tamari. Kwa hivyo, majina hayo yanafaa, Zera akimaanisha nyekundu na Perezi akimaanisha kutokea.

Kwa hivyo, huu ndio utata. Mzaliwa wa kwanza ni nani hasa? Je, ni Zera? Alitoa mkono wake kwanza. Au ni Perez? Alitoka mwili mzima kwanza.

Kwa hivyo hilo ni dokezo, nadhani. Ni jambo lisiloeleweka, natambua hilo, lakini hiyo inaweza kuwa njia ambayo majaliwa ya Mungu yanafanya kazi. Yenyewe kupitia kutokukamilika kwa kuzaliwa kwa wale walioteuliwa na Mungu, kupitia yeye, atatekeleza mpango wake wa wokovu.

Kwa sababu Peresi anakuwa babu, atakuwa baba wa Mfalme Daudi. Hili linasimuliwa kwetu katika Ruthu sura ya nne, ambapo Ruthu sura ya nne, nasaba ya Peresi inaishia kitabu katika Ruthu sura ya nne.

Inaanza na Peresi, na unaelewa huyu ni mwana wa Yuda. Inaifuatilia kupitia majina 10 na kuishia katika kitabu cha Ruthu na Daudi. Kwa hivyo, hii ni njia ambayo kuna

kidokezo na dalili kwamba Peresi ndiye atakayependelewa ambaye wafalme wa Israeli watakuja kupitia kwake. Naam, tuanze na wana wa Yuda na Tamari katika mstari wa kwanza hadi wa sita.

Hapa, Yuda anajitenga na kaka yake na kuoia mwanamke Mkanaani. Sasa hilo linaniambia tuna tatizo na Yuda. Haheshimu urithi wa agano la Ibrahimu na ahadi zake.

Haonyeshi kwamba amejitolea kikamilifu kwa familia. Kwa hivyo anajitenga na kwenda Adulamu ambayo si mbali sana na Yerusalemu, haswa kutoka eneo la kusini-magharibi mwa Yerusalemu. Na kisha ana wana watatu, Ere, Onani, na Sheloni.

Yuda alimtafutia Ere mke, tunaambiwa, mzaliwa wake wa kwanza. Naam, hilo lingetarajiwa, na jina lake lilikuwa Tamari, au Tamari. Na hatujui kabila la Tamari haswa.

Hatambuliki kama Mkanaani. Watu wengi wanaamini kwamba yeye ni Mkanaani. Lakini hoja katika simulizi hapa ni kwamba mzaliwa wa kwanza alikuwa mwovu machoni pa Bwana, jambo ambalo hatujui, lakini alimwua.

Tuseme una mfululizo wa kutuonyesha kuporomoka kwa maadili, Yuda, na kisha wanawe, ukoo wake wa moja kwa moja. Kisha, katika utamaduni wa ndoa ya leveret, ndoa ya ndugu mkwe, utamaduni huu unasimuliwa kwa ajili yetu katika Kumbukumbu la Torati 25 mistari ya 5 na 6, unapokuwa na ndugu wawili wanaoishi ndani ya nyumba ya familia. Na ndugu mmoja anakufa kabla ya wakati, na kuacha mjane.

Kisha kaka aliyesalia atamwoa na kufanya ngono, inaitwa ndoa ya leveret ili aweze kupata mtoto ambaye angerithi ardhi, urithi uliotengwa kwa ajili ya sasa ndugu aliyekufa. Kwa hivyo, inahusiana na urithi, inahusiana na ustawi wa baadaye na ulinzi kwa mjane anayempa mtoto wa kiume. Kwa hivyo ndivyo inavyofanya kazi linapokuja suala la mstari wa 8, ukimwambia kaka wa pili, lala na mke wa kaka yako na utimize wajibu wako, wajibu wa jamaa yako, wajibu wa shemeji yako, wa kumzalika kaka yako uzao.

Onan ana uhusiano wa kimapenzi, lakini anamwaga shahawa zake, inasema, chini. Na hii ni usumbufu ili asipate mimba. Kwa hivyo, hii ni mfano wa raha bila uwajibikaji.

Na hii, tena, ilikuwa ni kupinga jinsi Mungu alivyofanya kazi na familia hii, ambayo ilihusiana na ahadi za urithi chini ya agano alilofanya na Ibrahimu. Na hivyo, hili pia, lilionekana na Mungu kama mwovu, naye akamuua. Sasa Yuda amempa mwanamke huyu, Tamari, wanawe wawili.

Wamekufa. Kwa hivyo, nadhani anaanza kumshuku sana. Ana bahati mbaya.

Kuna tatizo hapa. Kwa hivyo, anamrudisha nyumbani kwa baba yake. Na katika mstari wa 13, Tamari aliambiwa, mkweo yuko njiani kwenda Timna, si mbali na Adulamu, na kukata kondoo wake.

Kwa hivyo, mjane katika utamaduni huu alikuwa dhaifu sana. Anachukua hatua ya kukata tamaa ya kujifanya kama kahaba ili Yuda bila kujua ampatic mimba, na kupitia mtoto aliyezaliwa na Yuda na Tamari, ndipo atakapokuwa na hisia ya usalama na atakuwa na umuhimu mkubwa katika utamaduni na uzao huo. Kwa hivyo tunachokipata katika mistari hadi 19 ni ujanja uliopo.

Na muhimu ni kwamba lazima kuwe na mazungumzo na malipo kwa ajili ya uhusiano huu wa kimapenzi kwani anafanya kazi kama kahaba kwa mwanamume huyu ambaye tungehitimisha kuwa hana mke. Na kwa hivyo, anasema malipo yatakuwa mbuzi mchanga. Naam, ninajuaje kwamba utatimiza ahadi hii? Naam, nitakupa kitu cha utambulisho wangu binafsi, muhuri wangu binafsi, ambao ulikuwa silinda yenye utambulisho wake wa kipekee, na ungekiviringisha kwenye udongo.

Na kwa hivyo, ndivyo tungefikiria kuhusu uandishi wake binafsi, kitu ambacho ni chake pekee. Kisha, fimbo hiyo inaweza kuwa pia ilikuwa imechongwa au kuwekwa alama kwa njia ya kipekee. Kwa maneno mengine, bila shaka, ana kile kitakachomtambulisha mwanamume ambaye amekuwa na uhusiano huu wa kimapenzi naye.

Na kisha kinachofuata katika mstari wa 20 hadi 23 ni kwamba anatambuliwa hapa kama mtakatifu, kahaba wa mahali patakatifu, ambayo inaweza kuwa ilikuwa njia ya kuboresha hadhi yake kwa sababu Yuda hakuonekana hata kumchukua mbuzi. Alimtuma rafiki yake, Mwadulami, Hyrum. Na kwa hivyo, anamtafuta katika eneo hili huko Niamh, na mahali ambapo angepatikana.

Na watu wa eneo hilo walisema hatujui kahaba yeyote hapa. Kwa hiyo akarudi na kutoa taarifa kwa Yuda. Na Yuda anasema hatuwezi kuwa kitu cha kuchekwa.

Tulimwacha aendelee na mhuri wangu na fimbo yangu. Miezi mitatu baadaye, imeripotiwa katika mistari ya 24 hadi 26 kwamba mkwewe amepata mimba. Na kulingana na Mambo ya Walawi 21 mstari wa 9, kahaba alipaswa kuchomwa moto akiwa hai.

Hivyo ndivyo ilivyoonekana kuwa ya kuchukiza baadaye katika Israeli. Na labda hiyo ndiyo inayoonekana hapa kama desturi, desturi ambayo ilikuwa imekua. Na hii ilihusiana na adhabu kali zaidi dhidi ya binti wa Israeli anayekuwa kahaba.

Na kwa hivyo, linapokuja suala la tukio kubwa la kuigiza la kumuua, anawasilisha, tunapata hili katika mstari wa 26, anawasilisha, au tuseme mstari wa 25, muhuri kwenye kamba. Yuda aliwatambua. Labda wengine waliwatambua pia.

Lakini Yuda, ambaye alikuwa tishio kwa Tamari katika sura yetu, mstari wa 24 hadi 26. Sasa mambo yamebadilika kwa sababu yaliyotokea yanamtukana na kumfedhehesha ufidadi wa Yuda. Na ndiyo maana anasema katika mstari wa 26, kwa maana ya toba, hisia ya kutambuliwa, yeye ni mwadilifu zaidi kuliko mimi. Na kisha, ili kufuatia hilo, inasema katika simulizi kwamba hakulala naye tena.

Kwa hivyo, kinachofanya kazi hapa ni kwamba, sidhani kama anasema kwamba Tamar ni mwadilifu. Nadhani anasema tu kwamba wote wawili wameshiriki katika tukio hili chafu. Lakini alikuwa akijitahidi kupata jambo sahihi, ingawa alilifanya kwa njia isiyofaa.

Na alikuwa amekosea kila mahali. Hakumjali mkwewe. Hakuendelea kumtunza mwanawe wa tatu, Sheila.

Kisha akaenda mbali zaidi hadi kumlaumu kwa ukahaba wake na akaamua kumuua kupitia mchakato wa kuuawa kwa kumchoma moto akiwa hai. Kwa hivyo, ni hapa tu ambapo Yuda anatubu anapogunduliwa. Tayari nimezungumzia kuhusu tukio la kuzaliwa kwa mapacha wa kiume waliotajwa majina na umuhimu wa hilo.

Kwa hivyo, ni nini kingine kinachokuja? Zaidi itakuja ingekuwa na watu hawa muhimu ambao tumewatambulisha katika sura ya 37 na 38. Itakuwa Yakobo na Yusufu na ndugu zake. Na kisha ndugu zake, Rubeni na Yuda.

Wakati mwingine tutazungumzia Yusufu huko Misri, na kinachotokea Misri, ambapo huko anavaa nguo za mfungwa.

Huyu ni Dkt. Kenneth Mathews na mafundisho yake kuhusu kitabu cha Mwanzo. Huu ni kipindi cha 21, Yusufu na Ndugu Zake, Mwanzo 37:2-38:30.